

Ministerstvo životního prostředí popírá svou povinnost chránit životní prostředí. Podalo kasační stížnost ve věci klimatické žaloby

Dne 15. června 2022 rozhodl Městský soud v Praze o tom, že česká státní správa nepodniká dostatečné kroky proti změně klimatu a tím porušuje své právní závazky. Všechna čtyři žalovaná ministerstva však proti rozsudku tzv. klimatické žaloby podala kasační stížnost. Věc bude tedy nyní přezkoumávat Nejvyšší správní soud.

Klimatická žaloba je správní žaloba na nezákonný zásah, kterou podal v roce 2021 spolek čítající přes 260 členů, spolu s obcí Svatý Jan pod Skalou a několika zemědělci a lesníky přímo zasaženými změnou klimatu. Žalovanými byla čtyři ministerstva – životního prostředí, zemědělství, dopravy a průmyslu a obchodu, kdy dle žalobců tato ministerstva nepřijímala dostatečná opatření k zastavení změny klimatu a tím narušovala nejen práva žalobců, ale i mezinárodní dohody, ke kterým se Česká republika zavázala.

Městský soud v Praze dal poté žalobcům za pravdu a nařídil ministerstvům zjednat nápravu, tedy přijmout dodatečná klimatická opatření tak, aby byl splněn závazek, který si ČR dobrovolně stanovila v rámci Pařížské dohody. Ve svém odůvodnění určil, že současná změna klimatu, která je způsobena lidskou aktivitou, a tedy zčásti i aktivitou příslušných ministerstev, vážně zasahuje všechny obyvatele ČR, a že žalovaná ministerstva jsou vázána Pařížskou dohodou klima ochraňovat v rozsahu, v jakém si ČR stanovila, což se však v současnosti neděje.

Všechna čtyři žalovaná ministerstva však proti tomuto rozsudku podala kasační stížnost, což znamená, že rozsudek přezkoumá Nejvyšší správní soud. Rozsudek Městského soudu v Praze je už ale i tak pravomocný, a ministerstva jsou tak nyní povinna přijímat dodatečná klimatická opatření, a to až do případného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, který by rozsudek zrušil.

Spolek Klimatická žaloba ČR se po zveřejnění rozsudku písemně dotázal všech ministerstev, jaká konkrétní dodatečná opatření a v jakých termínech hodlají v reakci na rozsudek přijmout. Žádnou reakci však dosud neobdržel a úřady o věci mlčí i před médii.

Jakub Zamouřil, radní spolku Klimatická žaloba ČR, k tomu řekl: „*Soud ve věci klimatické žaloby jasně rozhodl, že ministerstva mají povinnost chránit české občany přijímáním opatření k zastavení změny klimatu a že současná opatření jsou zcela nedostatečná. Ministerstva svým rozhodnutím podat kasační stížnost ukazují, že nesouhlasí se svou povinností dodržovat mezinárodní dohody, což současně poukazuje na jejich neochotu pracovat ve prospěch českých občanů. Obzvláště ostuda je to v případě ministerstva životního prostředí, které tímto popírá svou povinnost dbát na ochranu životního prostředí.*“

V reakci na podání kasační stížnosti ministerstvy se po konzultaci se svými právníky rozhodli podat kasační stížnost i spolek Klimatická žaloba. Martin Abel, radní spolku, k tomu dodává: „Městský soud potvrdil, že stát nesměruje k 55% snížení emisí do roku 2030. Kvitujeme částečné uznání našeho nároku, ale nebyl to účel, s jakým jsme do řízení šli. Poskytli jsme soudu exaktní důkaz, že redukcí o 55 % do roku 2030 se sice přiblížíme ke klimatické neutralitě, ale vzdálíme se cíli udržení globálního oteplení pod 2 stupně Celsia, což je přece ten důvod, proč nějaká klimatická opatření vůbec děláme. Stručně řečeno, překročíme takto náš národní uhlíkový rozpočet. Stav, kdy česká vláda vede mezinárodní snahu výrazně přestřelit 2 stupně Celsia, považujeme za protiprávní a chceme to od Nejvyššího správního soudu na papíře.“

Výhra ve Spojeném království

Klimatické žaloby dosahují úspěchů i v dalších zemích. Kromě Nizozemí, Francie, Irska, a Německa, kde již soudy dříve daly za pravdu žalobcům a uložily národním vládám zvýšit své úsilí ve snižování emisí skleníkových plynů, uspěla v pondělí 18.7 také klimatická žaloba podaná spolkem ClientEarth ve Velké Británii, kde soud mj. nařídil vládě, aby připravila zprávu o tom, jakými kroky konkrétně hodlá dosáhnout klimatické neutrality.¹ České zákony do dnešního dne s klimatickou neutralitou do roku 2050 nepočítají.

Další odkazy:

1. Text rozsudku a další dokumenty soudního řízení:
<https://www.klimazaloba.cz/dokumenty/>
2. Vysvětlení pojmu “uhlíkový rozpočet” a jeho výpočet pro ČR:
<https://faktaoklimatu.cz/infografiky/uhlikovy-rozpocet-cr>

Kontakty pro média:

Martin Abel, člen Rady spolku, martin.abel@klimazaloba.cz, 608 363 390
Jakub Zamouřil, člen Rady spolku, jakub.zamouril@klimazaloba.cz, 732 388 988

1

<https://www.theguardian.com/environment/2022/jul/18/court-orders-uk-government-to-explain-how-net-zero-policies-will-reach-targets>